

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	А-19-0180-163 від 12.11.2019 р
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
ID ОП у ЄДЕБО	1375
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Освітньо-професійна програма «Водопостачання та водовідведення», другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузь знань 19 «Архітектура та будівництво», за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/Akredytatsijna-systema-VV_08.11.2019.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	19 «Архітектура та будівництво»
Дата засідання	27.01.2020
№ протоколу	22
Доповідач	Турченко Василь Олександрович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<>наявні

<>виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

<> відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

<> встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<+>відсутні

Обґрунтування:

ЗВО сприяв проведенню акредитації та діяв добросовісно у відносинах з експертами. Акредитація проводиться упродовж останнього року навчання здобувачів вищої освіти за освітньою програмою. Під час попереднього вивчення матеріалів акредитаційної справи експертною групою був здійснений запит на додаткову інформацію, яка була надана по приїзду до ЗВО. ЗВО дотримувався програми візиту експертної групи. У поданих для акредитації документах недостовірні відомості, які були б подані умисно, не виявлені. Відсутні підстави вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється. Таким чином, експертна група вважає, що з боку ЗВО було дотримано виконання п. 10 розділу I, пп. 1, 10 та 11 розділу II, враховано умови пп. 4 та 8 розділу III, п. 7 розділу IV Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	ОП відповідає Критерію 1, у звіті самооцінювання інформація подана зрозуміло та коректно. Експертна група дійшла висновку, що цілі поставлені дійсно досягаються, але не на відмінному рівні. Слабкі сторони (недоліки по критерію 1) є несуттєвими, так як в цілому загальні та фахові компетентності, що набувають здобувачів вищої освіти та програмні результати навчання задовольняють стейкхолдерів. Недоліки є несуттєвими, загалом задовільно.	В	Основною метою ОП є забезпечення на основі ступеня бакалавра підготовки професійних кадрів у сфері водопостачання та водовідведення шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання досліджень, результати яких мають теоретичне та практичне значення та їх підтвердження в ході підготовки та захисту кваліфікаційної роботи магістра. Не зовсім зрозуміла ця мета та й цілі освітньої програми, оскільки вони не мають чітко вираженого спрямування, а носять загальний характер, не мають професійної направленості. ОП не є особливою, не має фокусу.

<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>В</p>	<p>Експертна група надійшла до висновку, що структура, зміст ОП та визнання результатів навчання в загалом відповідають вимогам Критерію 2. Є не суттєві недоліки.</p>	<p>В</p>	<p>ОП не враховує пропозиції та побажання зацікавлених роботодавців, які залучались до формування ОП та її оновлення. У відгуки та пропозиціях роботодавців зверталась увага на необхідність вдосконалення ОП щодо програмних результатів навчання, а саме: знання та розуміння проектування, оптимізації та модернізації об'єктів водопостачання та водовідведення відповідно до нормативних вимог чинних стандартів і технічних умов; навички щодо розробки та реалізації нових інноваційних продуктів; знання і розуміння наукових принципів використання нових підходів до використання нетрадиційних та вторинних матеріалів, технологій, рекомендації щодо формування професійних навичок. Практично жоден з пунктів фахових компетентностей та програмних результатів навчання не направлені на підготовку «професійних кадрів у сфері водопостачання та водовідведення», як це заявлено в меті ОП. Не наведено аргументованих фактів щодо врахування іноземних освітніх програм, про що зазначено у відомостях самооцінювання. Структура і зміст освітньої-професійної програми в основному направлені на формування компетентностей загально-будівельного спрямування і лише дисципліни варіативної частини пов'язані з профілем водопостачання та водовідведення (в двох вибіркових блоках</p>
---	----------	--	----------	--

				<p>по дві дисципліни). Загальний обсяг таких дисциплін становить 15 кредитів, що є недостатнім. Тут доречно зазначити, що в 2019 році започаткована нова ОП, в які значно розширено кількість дисциплін нормативної компоненти, щонаправлені на формування компетентностей з сфери діяльності водопостачання та водовідведення. Так введені нові дисципліни «ПН1. Очистка промислових стічних вод», «ПН2.Обробка води в системах зворотнього водопостачання», «ПН3. Водопостачання та водовідведення промислових підприємств». Водночас, в змісті освітньої програми змін не відбулось як щодо змісту фахових компетентностей так і до програмних результатів навчання. На формування відповідної фахової компетенції направлено 7-8 освітніх компонент, що вказує на формальний підхід щодо формування та змісту цих компетентностей. ОП потребує вдосконалення.</p>
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	ОП загалом відповідає критерію. Недоліки є, але вони не суттєві.	В	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Незважаючи на те, що форми і методи навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підхо	В	

		ду відповідають не в повній мірі, але ЗВО вживає відповідних заходів для удосконалення навчального процесу. Експертна група дійшла до висновку, що навчання та викладання за ОП є на достатньому рівні та загалом відповідають вимогам Критерію 4. Недоліки є, але вони несуттєві.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Під час виїзної експертизи з'ясовано, що відомості в самооцінювання та інформація яка була надана експертам відповідає Критерію 5, встановлені чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів й відповідність академічної доброчесності. Загалом критерій відповідає.	В	
Критерій 6. Людські ресурси	В	Недоліки ОП «Водопостачання та водовідведення» по Критерію 6 в цілому не є суттєвими та не вплинули на якість освітнього процесу. Це вирішуються за допомогою впровадження чіткої системи залучення до організації та реалізації	В	Склад викладачів слід посилити фахівцями, які відповідають профілю дисциплін, що викладають. Має місце невідповідність освіти, вченого ступеня дисциплінам, які викладаються. Немає посилань на документи, якими враховані результати професійної діяльності науково-педагогічних працівників за спеціальністю.

		освітнього процесу роботодавців.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Загалом освітнє середовище та матеріально-технічна база створює позитивне враження та задовольняє потреби здобувачів ОП. В загалом Критерій 7 відповідає рівню В. Є недоліки, але вони не є суттєвими.	В	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	Загалом ОП відповідає критерію, хоча має певні недоліки які є не суттєві та вирішуються за допомогою запровадження системи зворотного зв'язку з підприємствами з метою отримання об'єктивної оцінки якості фахової підготовки та відстеження кар'єрного росту випускників.	В	
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	ОП має несуттєві недоліки.	В	
Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

ОП не має чіткої мети та цілей, які могли б відрізнити її від аналогічних, наприклад від ОП «Промислове та цивільне будівництво». Наведені в ОП цілі лише частково готують фахівців до професійної діяльності у сфері водопостачання та водовідведення. ОП не враховує пропозиції та побажання зацікавлених роботодавців, які залучались до формування ОП та її оновлення. У відгуки та пропозиціях роботодавців зверталась увага на необхідність вдосконалення ОП щодо програмних результатів навчання, а саме: знання та розуміння проектування, оптимізації та модернізації об'єктів водопостачання та водовідведення відповідно до нормативних вимог чинних стандартів і технічних умов; навички щодо розробки та реалізації нових інноваційних продуктів; знання і розуміння наукових принципів використання нових підходів до використання нетрадиційних та вторинних матеріалів, технологій, рекомендації щодо формування професійних навичок. Необхідно посилити ОП компонентами, які враховують позиції та потреби зацікавлених роботодавців. Структура і зміст освітньої-професійної програми в основному направлені на формування компетентностей загально-будівельного спрямування і лише дисципліни варіативної частини пов'язані з профілем водопостачання та водовідведення (в двох вибіркових блоках по дві дисципліни). Загальний обсяг таких дисциплін становить 15 кредитів, що є недостатнім. Тут доречно зазначити, що в 2019 році започаткована нова ОП, в якій значно розширено кількість дисциплін нормативної компоненти, що направлені на формування компетентностей з сфери діяльності водопостачання та водовідведення. Так введені нові дисципліни «ПН1. Очистка промислових стічних вод», «ПН2. Обробка води в системах зворотнього водопостачання», «ПН3. Водопостачання та водовідведення промислових підприємств». Водночас, в змісті освітньої програми змін не відбулось як щодо змісту фахових компетентностей так і до програмних результатів навчання. На формування відповідної фахової компетенції направлено 7-8 освітніх компонент, що вказує на формальний підхід щодо формування та змісту цих компетентностей. ОП потребує вдосконалення.

Склад викладачів слід посилити фахівцями, які відповідають профілю дисциплін, що викладають, оскільки має місце невідповідність освіти, вченого ступеня дисциплінам, які викладаються. Немає посилань на документи, якими враховані результати професійної діяльності науково-педагогічних працівників за спеціальністю.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<>акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<+>акредитацію ОП

<>умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

<>відмову в акредитації ОП

Висновок склав

Член ГЕР 19 Архітектура та будівництво,

Турченко Василь Олександрович

(електронний підпис)

Голова ГЕР (електронний підпис) Товбич В.В.

